S.V.D.V Nyay Vaisheshik (296)

Set No. 1

Question Booklet No. 00015

15P/266/30

(To be filled up by the candidate by blue/black ball-point pen)

Roll No. | | | | | | | | |

Roll No. (Write the digits in words) ....

Serial No. of OMR Answer Sheet ....

Day and Date ....

(Signature of Invigilator)

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

(Use only ***blue/black ball-point pen*** in the space above and on both sides of the **Answer Sheet**)

1. Within 10 minutes of the issue of the Question Booklet, check the Question Booklet to ensure that it contains all the pages in correct sequence and that no page/question is missing. In case of faulty Question Booklet bring it to the notice of the Superintendent/Invigilators immediately to obtain a fresh Question Booklet.
2. Do not bring any loose paper, written or blank, inside the Examination Hall ***except the Admit Card without its envelope.***
3. ***A separate Answer Sheet is given. It should not be folded or mutilated. A second Answer Sheet shall not be provided. Only the Answer Sheet will be evaluated.***
4. Write your Roll Number and Serial Number of the Answer Sheet by pen in the space provided above.
5. ***On the front page of the Answer Sheet, write by pen your Roll Number in the space provided at the top and by darkening the circles at the bottom. Also, wherever applicable, write the Question Booklet Number and the Set Number in appropriate places.***
6. ***No overwriting is allowed in the entries of Roll No., Question Booklet no. and Set no. (if any) on OMR sheet and Roll No. and OMR sheet no. on the Question Booklet.***
7. ***Any change in the aforesaid entries is to be verified by the invigilator, otherwise it will be taken as unfairmeans.***
8. ***Each question in this Booklet is followed by four alternative answers. For each question, you are to record the correct option on the Answer Sheet by darkening the appropriate circle in the corresponding row of the Answer Sheet, by pen as mentioned in the guidelines given on the first page of the Answer Sheet.***
9. For each question, darken only one circle on the Answer Sheet. If you darken more than one circle or darken a circle partially, the answer will be treated as incorrect.
10. *Note that the answer once filled in ink cannot be changed. If you do not wish to attempt a question leave all the circles in the corresponding row blank (such question will be awarded zero marks).*
11. For rough work, use the inner back page of the title cover and the blank page at the end of this Booklet.
12. Deposit only **OMR** ***Answer Sheet*** at the end of the Test.
13. You are not permitted to leave the Examination Hall until the end of the Test.
14. If a candidate attempts to use any form of unfair means, he/she shall be liable to such punishment as the University may determine and impose on him/her.

Total No. of Printed Pages : 28 *[उपर्युक्त निर्देश हिन्दी में अन्तिम आवरण पृष्ठ पर दिये गए हैं।]*

collegedunia
India's largest Student Review Platform

ROUGH WORK
रफ़ कार्य

collegedunia
India's largest Student Review Platform

15P/266/30

No. of Questions : 150

प्रश्नों की संख्या : 150

Time : 2 Hours | ***Full Marks : 450***

समय : 2 घण्टे | *पूर्णाङ्क : 450*

Note : (1) Attempt as many questions as you can. Each question carries **3 (Three)** marks. ***One mark will be deducted for each incorrect answer.*** **Zero** mark will be awarded for each unattempted question.

अधिकाधिक प्रश्नों को हल करने का प्रयत्न करें। प्रत्येक प्रश्न **3** (तीन) अंकों का है। *प्रत्येक गलत उत्तर के लिए एक अंक काटा जायेगा।* प्रत्येक अनुत्तरित प्रश्न का प्राप्तांक *शून्य* होगा।

(2) If more than one alternative answers seem to be approximate to the correct answer, choose the closest one.

यदि एकाधिक वैकल्पिक उत्तर सही उत्तर के निकट प्रतीत हों, तो निकटतम सही उत्तर दें।

01. केशवमिश्रेण विरचितः ग्रन्थः कः?

(1) तर्कसङ्ग्रहः (2) तर्कभाषा (3) न्यायदर्शनम् (4) वैशेषिकदर्शनम्

02. तत्त्वचिन्तामणिग्रन्थः केन विरचितः?

(1) गङ्गेशोपाध्यायेन (2) उदयनेन (2) गोतमेन (4) अन्नम्भट्टेन

03. वैशेषिकदर्शने कति पदार्थाः अङ्गीकृताः?

(1) सप्त (2) अष्ट (3) षट् (4) दश

collegedunia
India's largest Student Review Platform

04. गौतममुनिना न्यायदर्शने कति पदार्थाः प्रतिपादिताः?

(1) षोडश (2) सप्तदश (3) अष्टादश (4) विंशतिः

05. न्यायदर्शनप्रवर्तकः कः?

(1) पाणिनिः (2) कणादः (3) अन्नम्भट्टः (4) गोतमः

06. पृथिव्यां वर्तमानो गुणः कः?

(1) शब्दः (2) शीतस्पर्शः (3) उष्णस्पर्शः (4) अनुष्णाशीतम्

07. विश्वनाथपञ्चाननेन विरचितो ग्रन्थः कः?

(1) तर्कभाषा (2) कुसुमाञ्जलिः (3) मुक्तावली (4) गोलोकः

08. द्रव्याणि कति?

(1) त्रीणि (2) नव (3) सप्त (4) दश

09. घटरूपं प्रति घटः कीदृशं कारणम्?

(1) समवायिकारणम् (2) असमवायिकारणम्

(3) निमित्तकारणम् (4) किमपि न

10. प्रशस्तपादेन विरचितं भाष्यं किम्?

(1) महाभाष्यम् (2) न्यायभाष्यम् (3) गीताभाष्यम् (4) वैशेषिकभाष्यम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

11. तम: किंस्वरूपम्?

(1) द्रव्यम् (2) गुण: (3) अभाव: (4) जाति:

12. अवयवावयविनो: क: सम्बन्ध:?

(1) स्वरूपम् (2) समवाय: (3) संयोग: (4) कालिक:

13. न्यायदर्शनभाष्यं केन विरचितम्?

(1) वात्स्यायनेन (2) प्रशस्तपादेन (3) रघुनाथशिरोमणिना (4) गदाधरेण

14. इन्द्रियार्थसन्निकर्ष: कुत्र कारणम्?

(1) प्रत्यक्षे (2) अनुमितौ (3) उपमितौ (4) शाब्दे

15. अनुष्णाशीतस्पर्श: कुत्रास्ति?

(1) जले (2) आकाशे (3) तेजसि (4) वायौ

16. मन: किंरूपम्?

(1) परमाणु: (2) शरीरम् (3) सुखं (4) दु:खं

17. ईश्वरसाधकं प्रमाणं किम्?

(1) प्रत्यक्षम् (2) उपमानम् (3) अनुमानम् (4) अनुमानमुपमानञ्च

collegedunia
India's largest Student Review Platform

18. तैजसमिन्द्रियं किम्?

(1) श्रोत्रं (2) चक्षुः (3) घ्राणं (4) रसनम्

19. उत्क्षेपणं किंरूपम्?

(1) द्रव्यम् (2) गुणः (3) जातिः (4) कर्म

20. गुणाः कति?

(1) दश (2) त्रयोदश (3) विंशतिः (4) चतुर्विंशतिः

21. गुरुत्वं किंरूपम्?

(1) द्रव्यं (2) गुणः (3) कर्म (4) सम्बन्धः

22. आकाशे वर्तमानो गुणः कः?

(1) रूपम् (2) गन्धः (3) शब्दः (4) स्पर्शः

23. तर्कसंग्रहदीपिका केन विरचिता?

(1) अन्नम्भट्टेन (2) केशवमिश्रेण (3) विश्वनाथेन (4) उदयनेन

24. मनः किंद्रव्यम्?

(1) मूतम् (2) मूर्तम् (3) विभु (4) न किमपि

collegedunia
India's largest Student Review Platform

25. आत्मा कतिविध:?

(1) एकविध: (2) द्विविध: (3) त्रिविध: (4) चतुर्विध:

26. द्रवत्वं कतिविधम्?

(1) चतुर्विधम् (2) त्रिविधम् (3) द्विविधम् (4) एकविधम्

27. सुखाद्युपलब्धिसाधनमिन्द्रियं किं भवति?

(1) शरीरम् (2) आत्मा (3) चक्षुः (4) मन:

28 अभाव: कतिविध:?

(1) चतुर्विध: (2) त्रिविध: (3) द्विविध: (4) एकविध:

29 न्यायमते कति प्रमाणानि?

(1) त्रीणि (2) चत्वारि (3) पञ्च (4) षट्

30 वैशेषिकदर्शने उपस्कारग्रन्थ: केन विरचित:?

(1) कणादेन (2) गोतमेन (3) शङ्करमिश्रेण (4) रघुनाथेन

31 यतोऽभ्युदयनिश्श्रेयससिद्धि: स: क:?

(1) धर्म: (2) न्याय: (3) अर्थ: (4) मोक्ष:

collegedunia
India's largest Student Review Platform

32 कार्यसमवायिकारणतावच्छेदकतया किं सिद्ध्यति?

(1) सत्ताजाति: (2) गुणत्वजाति: (3) कर्मत्वजाति: (4) द्रव्यत्वजाति:

33. अलौकिकसन्निकर्षेषु क: अन्तर्भवति?

(1) समवाय: (2) समवेतसमवाय: (3) ज्ञानलक्षणा (4) संयोग:

34. पाकजगुणा: कुत्र वर्तन्ते?

(1) पृथिव्यां (2) जले (3) तेजसि (4) वायौ

35. लौकिकसन्निकर्षा: कति?

(1) त्रय: (2) चत्वार: (3) पञ्च (4) षट्

36. अभिहितान्वयवादिन: के?

(1) नैयायिका: (2) भाट्टा: (3) प्राभाकरा: (4) वैशेषिका:

37. पिठरपाकवादिन: के?

(1) वैशेषिका: (2) नैयायिका: (3) सांख्या: (4) बौद्धा:

38. उदयनाचार्यविरचितग्रन्थ: क:?

(1) न्यायकुसुमाञ्जलि: (2) मुक्तावली (3) न्यायमञ्जरी (4) न्यायवार्तिकम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

39. क्षणिकविज्ञानवादिन: के?

(1) बौद्धा: (2) जैना: (3) नैयायिका: (4) मीमांसका:

40. उपस्कारवृत्ति: कस्मिन् दर्शने वर्तते?

(1) न्यायदर्शने (2) वैशेषिकदर्शने (3) वेदान्तदर्शने (4) सांख्यदर्शने

41. "भूतले घटोऽस्ति" इति प्रतीतौ आधार: क:?

(1) भूतलम् (2) घट: (3) उभयम् (4) नोभयम्

42. घटं प्रति कुलालस्य कारणत्वं किंरूपम्?

(1) अन्यथासिद्ध:

(2) समवायिकारणम्

(3) असमवायिकारणम्

(4) त्रिविधमपि कारणम्

43. मङ्गलाचरणं ग्रन्थारम्भे किं फलं ददाति?

(1) दु:खनिवृत्तिम् (2) पुण्योत्पत्तिम् (3) ग्रन्थसमाप्तिम् (4) अपूर्वोत्पत्तिम्

44. रूपं कतिविधम्?

(1) चतुर्विधम् (2) पञ्चविधम् (3) षड्विधम् (4) सप्तविधम्

45. द्रव्यगतरूपप्रत्यक्षे क: सन्निकर्ष: कारणम्?

(1) समवाय:

(2) संयोग:

(3) संयुक्तसमवाय:

(4) संयुक्तसमवेतसमवाय:

collegedunia
India's largest Student Review Platform

46. स्पर्शः कतिविधः?

(1) एकविधः (2) द्विविधः (3) त्रिविधः (4) चतुर्विधः

47. स्नेहगुणः कुत्र वर्तते?

(1) पृथिव्यां (2) जले (3) तेजसि (4) वायौ

48. शब्दप्रत्यक्षे कस्सन्निकर्षः?

(1) स्वरूपम् (2) समवायः (3) संयोगः (4) संयुक्तसमवायः

49. विभुद्रव्याणि कति?

(1) एकं (2) द्वे (3) त्रीणि (4) चत्वारि

50. भूतद्रव्याणि कति?

(1) द्वे (2) त्रीणि (3) चत्वारि (4) पञ्च

51. पर्वतो वह्निमान् धूमादित्यत्र साध्यं किम्?

(1) वह्निः (2) वह्निमत् (3) पर्वतः (4) धूमः

52. पक्षता नाम का?

(1) संशयः (2) साध्यसंशयः (3) निश्चयः (4) साध्यनिश्चयः

collegedunia
India's largest Student Review Platform

53. हेत्वाभासाः कति?

(1) त्रयः (2) चत्वारः (3) पञ्च (4) षट्

54. अतिरिक्तः अवयवी कैः नाङ्गीक्रियते?

(1) वैयाकरणैः (2) वैशेषिकैः (3) नैयायिकैः (4) बौद्धैः

55. सुवर्णं कीदृशम्?

(1) पार्थिवम् (2) तैजसम् (3) उभयम् (4) नोभयम्

56. धूमत्वेन निखिलधूमविषयकं ज्ञानं केन सन्निकर्षेण जायते?

(1) सामान्यलक्षणाप्रत्यासत्त्याः (2) संयोगेन

(3) स्वरूपेण (4) समवायेन

57. अलौकिकसन्निकर्षः कतिविधः?

(1) एकविधः (2) द्विविधः (3) त्रिविधः (4) चतुर्विधः

58. अनैकान्तिक इत्यनेन को हेत्वाभासः उच्यते?

(1) असिद्धः (2) विरुद्धः (3) सत्प्रतिपक्षः (4) सव्यभिचारः

59. पर्वतो धूमवान् वह्नेः इत्यत्र को हेत्वाभासः?

(1) सत्प्रतिपक्षः (2) साधारणः (3) असाधारणः (4) अनुपसंहारी

collegedunia
India's largest Student Review Platform

60. सव्यभिचार: कतिविध:?

(1) एकविध: (2) त्रिविध: (3) द्विविध: (4) पञ्चविध:

61. पर्वतो वह्निमान् धूमादित्यत्र हेतुतावच्छेदकं किम्?

(1) पर्वत: (2) वह्नि: (3) धूम: (4) धूमत्वम्

62. पर्वतो वह्निमान् धूमादित्यत्र साध्यतावच्छेदक सम्बन्ध: क:?

(1) संयोग: (2) समवाय: (2) स्वरूपम् (4) तादात्म्यम्

63. पर्वतो वह्निमान् धूमादित्यत्र पक्षतावच्छेदकं किम्?

(1) पर्वत: (2) पर्वतत्वम् (3) धूम: (4 धूमत्वम्

64. असिद्धि: कतिविधा?

(1) एकविधा (2) द्विविधा (3) त्रिविधा (4) चतुर्विधा

65. गगनारविन्दं सुरभि इत्यत्र हेत्वाभास: क:?

(1) साधारण: (2) असाधारण: (3) अनुपसंहारी (4) आश्रयासिद्ध:

66. स्वरूपासिद्धिर्नाम का?

(1) पक्षे हेत्वभाव: (2) दृष्टान्ते हेत्वभाव:

(3) पक्षे साध्याभाव: (4) दृष्यन्ते साध्याभाव:

collegedunia
India's largest Student Review Platform

67. स्वानुमितिहेतुः अनुमानं किम् ?

(1) स्वार्थानुमानम् (2) परार्थानुमानम् (3) उभयम् (4) नोभयम्

68. बाधो नाम

(1) पक्षे हेतोरभावः (2) पक्षे साध्यस्याभावः

(3) दृष्टान्ते हेतोरभावः (4) दृष्टान्ते साध्यस्याभावः

69. परार्थानुमाने कति अवयवाः प्रयुज्यन्ते?

(1) त्रयः (2) चत्वारः (3) पञ्च (4) षट्

70. प्रतिज्ञा नाम का?

(1) पक्षनिर्देशः (2) साध्यनिर्देशः (3) हेतुनिर्देशः (4) दृष्टान्तनिर्देशः

71. न्यायबोधिनीरचयिता कः?

(1) अन्नम्भट्टः (2) पक्षधरमिश्रः (3) उदयनः (4) गोवर्धनमिश्रः

72. न्यायदर्शने कति अध्यायाः सन्ति?

(1) पञ्च (2) षट् (3) सप्त (4) अष्ट

73. नव्यन्यायप्रवर्तकः कः?

(1) अन्नम्भट्टः (2) गङ्गेशोपाध्यायः (3) उद्योतकरः (4) उदयनः

collegedunia
India's largest Student Review Platform

74. न्यायमञ्जरीकार: क:?

(1) भासर्वज्ञ: (2) उद्योतकर: (2) जयन्तभट्ट: (4) उदयन:

75. न्यायवार्तिकं केन विरचितम्?

(1) उदयनेन (2) भासर्वज्ञेन (3) जयन्तभट्टेन (4) उद्योतकरेण

76. पर्वतो वह्निमान् धूमात् इत्यत्र सपक्ष: क:?

(1) पर्वत: (2) महानस: (3) वह्नि: (4) ह्रद:

77. सामान्यं कतिविधम्?

(1) द्विविधम् (2) त्रिविधम् (3) चतुर्विधम् (4) पञ्चविधम्

78. गन्धाभावग्राहकम् इन्द्रियं किम्?

(1) श्रोत्रम् (2) घ्राणम् (3) चक्षु: (4) न किमपि

79. भूतले पटो नास्तीति प्रतीतौ पर: किंरूप:?

(1) आधार: (2) अधिकरणम् (3) आधेय: (4) प्रतियोगी

80. शब्दस्य समवायिकारणं किम्?

(1) शब्द: (2) मृदङ्ग: (3) श्रोत्रम् (4) समवाय:

collegedunia.com
India's largest Student Review Platform

81. पटं प्रति असमवायिकारणं किम्?

(1) तन्तुः (2) तन्तुसंयोगः (3) पटः (4) पटसंयोगः

82. घटं प्रति समवायिकारणं किम्?

(1) कपालम् (2) कपालद्वयसंयोगः (3) दण्डः (4) कपालत्वम्

83. जातिः कुत्र वर्तते?

(1) द्रव्यमात्रे (2) गुणमात्रे

(3) कर्ममात्रे (4) द्रव्यगुणकर्मसु त्रिष्वपि

84. अभावः अधिकरणस्वरूप इति के वदन्ति?

(1) प्राभाकराः (2) सांख्याः (3) वैशेषिकाः (4) नैयायिकाः

85. जातेः जातिमत्त्वे किं बाधकम्?

(1) व्यक्त्यभेदः (2) तुल्यत्वम् (3) सङ्करः (4) अनवस्थितिः

86. विशेषगुणः कः?

(1) संख्या (2) परिमाणम् (3) रूपम् (4) पृथक्त्वम्

87. यस्य साध्याभावसाधकं हेत्वन्तरं विद्यते सः कीदृशः?

(1) सव्यभिचारः (2) सत्प्रतिपक्षः (3) विरुद्धः (4) असिद्धः

P.T.O.

collegedunia
India's largest Student Review Platform

88. विभागात् किं जायते?

(1) संयोग:
(2) पूर्वदेशसंयोगनाश:
(3) उत्तरदेशसंयोग:
(4) उत्तरदेशसंयोगनाश:

89. प्रामाण्यं परतो ग्राह्यमिति के वदन्ति?

(1) नैयायिका: (2) भाट्टा: (3) प्राभाकरा: (4) वैयाकरणा:

90. शब्दो गुण: चाक्षुषत्वात् इत्यत्र चाक्षुषत्वहेतु: कीदृश:?

(1) साधारण: (2) असाधारण: (3) अनुपसंहारी (4) असिद्ध:

91. बाधकालीनेच्छाजन्यं ज्ञानं किं भवति?

(1) प्रमा (2) संशय: (3) आहार्यम् (4) अनाहार्यम्

92. सोपाधिको हेतु: क:?

(1) आश्रयासिद्ध: (2) स्वरूपासिद्ध: (3) व्याप्यत्वासिद्ध: (4) बाधित:

93. घटाभावस्य प्रतियोगी क:?

(1) घट: (2) घटाभाव: (3) भूतलम् (4) घट:, घटाभावश्च

94. कालात्ययापदिष्टम् इत्यनेन किं विवक्षितम्?

(1) असिद्धम् (2) बाधितम् (3) व्यभिचारि (4) विरुद्धम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

95. पञ्चावयवघटितस्य वाक्यस्य किं नाम?

(1) अवयवः (2) न्यायः (3) प्रतिज्ञा (4) हेतुः

96. आकाशत्वस्य जातित्वे किं बाधकम्?

(1) व्यक्तेरभेदः (2) तुल्यत्वम् (3) सङ्करः (4) अनवस्थितिः

97 सर्वमनित्यं प्रमेयत्वात् इत्यत्र कः हेत्वाभासः?

(1) साधारणः (2) असाधारणः (3) अनुपसंहारी (4) बाधितः

98. वृक्षः कपिसंयोगी एतद्वृक्षत्वात् इत्यत्र हेतुः कः?

(1) वृक्षः (2) वृक्षत्वम् (3) संयोगः (4) एतद्वृक्षत्वम्

99. इदं वाच्यं ज्ञेयत्वादिति स्थलं कीदृशम्?

(1) केवलान्वयि साध्यकं (2) केवलव्यतिरेकि साध्यकं

(3) उभयम् (4) नोभयम्

100. संयोगनाशको गुणः कः?

(1) संयोगः (2) विभागः (3) पूर्वदेशसंयोगः (4) उत्तरदेशसंयोगः

101. परिमाणं कतिविधम्?

(1) एकविधम् (2) द्विविधम् (3) त्रिविधम् (4) चतुर्विधम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

102. अभास्वरशुक्लरूपं कुत्र वर्तते?

(1) पृथिव्याम् (2) वायौ (3) जले (4) तेजसि

103. मनः कतिविधम्?

(1) अनन्तम् (2) एकविधम् (3) द्विविधम् (4) त्रिविधम्

104. परमात्मा कतिविधः?

(1) एकविधः (2) द्विविधः (3) त्रिविधः (4) चतुर्विधः

105. तैजसं शरीरं कुत्र वर्तते?

(1) मर्त्यलोके (2) आदित्यलोके (3) वरुणलोके (4) वायुलोके

106. पार्थिवमिन्द्रियं किम्?

(1) चक्षुः (2) श्रोत्रम् (3) रसनम् (4) घ्राणम्

107. वाक्यं कीदृशम्?

(1) पदसमूहः (2) पदार्थसमूहः (3) एकं पदम् (4) एकः पदार्थः

108. उपमितौ करणं किम्?

(1) पदज्ञानम् (2) पदार्थज्ञानम् (3) व्याप्तिज्ञानम् (4) सादृश्यज्ञानम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

109. सर्वसपक्षविपक्षव्यावृत्तो हेतुः कः?

(1) साधारणः (2) असाधारणः (3) अनुपसंहारी (4) असिद्धः

110. घटोऽभिधेयः प्रमेयत्वादिति हेतुः कीदृशः?

(1) सव्यभिचारः (2) असिद्धः (3) केवलान्वयी (4) केवलव्यतिरेकी

111. लिङ्गं कतिविधम्?

(1) एकविधम् (2) द्विविधम् (3) त्रिविधम् (4) चतुर्विधम्

112. ''तथा चेयम्'' इति कः अवयवः?

(1) प्रतिज्ञा (2) हेतुः (3) उपनयः (4) निगमनम्

113. परामर्शजन्यं ज्ञानं किं भवति?

(1) प्रत्यक्षम् (2) अनुमितिः (3) उपमितिः (4) शाब्दम्

114. प्रागभावप्रतियोगि किं भवति?

(1) कार्यम् (2) कारणम् (3) प्रागभावः (4) प्रध्वंसः

115. शब्दः कतिविधः?

(1) एकविधः (2) द्विविधः (3) त्रिविधः (4) चतुर्विधः

P.T.O.

collegedunia
India's largest Student Review Platform

116. अयथार्थानुभव: कतिविध:?

(1) एकविध: (2) द्विविध: (3) त्रिविध: (4) चतुर्विध:

117. अर्थापत्ति: प्रमाणान्तरमिति के वदन्ति?

(1) सांख्या: (2) नैयायिका: (3) वैयाकरणा: (4) मीमांसका:

118. वाक्यार्थज्ञाने हेतु: कतिविध:?

(1) एकविध: (2) द्विविध: (3) त्रिविध: (4) चतुर्विध:

119. इतरान्विते शक्तिरिति के वदन्ति?

(1) भाट्टा: (2) प्राभाकरा: (3) नैयायिका: (4) वैयाकरणा:

120. लक्षणा कतिविधा?

(1) एकविधा (2) द्विविधा (3) त्रिविधा (4) चतुर्विधा

121. प्रामाण्यं स्वतो ग्राह्यमिति के वदन्ति?

(1) नैयायिका: (2) मीमांसका: (3) वैशेषिका: (4) वैयाकरणा:

122. पदपदार्थसम्बन्ध: शक्ति: पदार्थान्तरमिति के वदन्ति?

(1) सांख्या: (2) वेदन्तिन: (3) नैयायिका: (4) मीमांसका:

collegedunia
India's largest Student Review Platform

123. अनुमितिप्रतिबन्धक यथार्थज्ञानविषयत्वं कस्य लक्षणम्?

(1) सद्धेतोः (2) हेत्वाभासस्य (3) परामर्शस्य (4) अनुभवस्य

124. संशयः कुत्रान्तर्भवति?

(1) अयथार्थानुभवे (2) यथार्थानुभवे (3) उभयत्र (4) नोभयत्र

125. गवेतरासमवेतत्वे सति निखिलगोसमवेतं किम्?

(1) गोत्वम् (2) गोत्वत्वम् (3) गौः (4) गवेतरम्

126. जातौ शक्तिरिति के वदन्ति?

(1) नैयायिकाः (2) मीमांसकाः (3) वैयाकरणाः (4) वैशेषिकाः

127. पिकादिपदानां कोकिले शक्तिग्रहः कथं जायते?

(1) कोशात् (2) व्याकरणात् (3) आप्तवाक्यात् (4) उपमानात्

128. आख्यातस्य कर्तरि शक्तिः कैरुच्यते?

(1) सांख्यैः (2) नैयायिकैः (3) वैशेषिकैः (4) वैयाकरणैः

collegedunia
India's largest Student Review Platform

129. तादात्म्यसम्बन्धावच्छिन्नप्रतियोगिताकोऽभावः कः?

(1) अत्यन्ताभावः (2) अन्योन्याभावः (3) प्रागभावः (4) प्रध्वंसः

130. अनादिः सान्तः अभावः कः?

(1) प्रागभावः (2) प्रध्वंसः (3) अत्यन्ताभावः (4) अन्योन्याभावः

131. अयुतसिद्धवृत्तिः सम्बन्धः कः?

(1) संयोगः (2) समवायः (3) स्वरूपम् (4) कालिकः

132. भावना कुत्र वर्तते?

(1) शरीरे (2) आत्मनि (3) उभयत्र (4) नोभयत्र

133. संस्कारः कतिविधः?

(1) एकविधः (2) द्विविधः (3) त्रिविधः (4) चतुर्विधः

134. पीलुपाकवादिनः के?

(1) वैयाकरणाः (2) वेदान्तिनः (3) नैयायिकाः (4) वैशेषिकाः

135. पृथिवीपरमाणुगतं रूपं कीदृशम्?

(1) नित्यम् (2) अनित्यम् (3) उभयम् (4) नोभयम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

136. जलपरमाणौ रूपं कीदृशम्?

(1) नित्यम् (2) पाकजम् (3) उभयम् (4) नोभयम्

137. अकारणगुणपूर्वकः गुणः कः?

(1) रूपम् (2) गन्धः (3) बुद्धिः (4) रसः

138. इन्द्रियद्वयग्राह्यो गुणः कः?

(1) स्नेहः (2) रूपम् (3) गन्धः (4) रसः

139. संख्या कुत्र वर्तते?

(1) केवलमूर्तेषु (2) केवलामूर्तेषु (3) मूर्तेषु अमूर्तेषु च (4) न कुत्रापि

140. विशेषाणां जातिमत्त्वे बाधकं किम्?

(1) व्यक्तेरभेदः (2) तुलयत्वम् (3) सङ्करः (4) रूपहानिः

141. गुणानामाश्रयः कः?

(1) द्रव्यम् (2) गुणः (3) कर्म (4) सामान्यम्

142. सुखादीनां साक्षात्कारे कारणं किम्?

(1) चक्षुः (2) मनः (3) त्वक् (4) घ्राणम्

P.T.O.

collegedunia
India's largest Student Review Platform

143. यत्रावयवार्थ एव बुध्यते तत् पदं किम्?

(1) योगरूढम् (2) यौगिकरूढम् (3) यौगिकम् (4) रूढम्

144. उद्भिदादिपदं कीदृशम्?

(1) यौगिकम् (2) रूढम् (3) योगरूढम् (4) यौगिकरूढम्

145. द्विरेफपदात् भ्रमरबोध: कथं जायते?

(1) शक्त्या (2) जहल्लक्षणया (3) अजहल्लक्षणया (4) लक्षितलक्षणया

146. तत्पुरुषे लक्षणा कुत्र स्वीक्रियते?

(1) पूर्वपदे (2) उत्तरपदे (3) उभयत्र (4) नोभयत्र

147. समासे शक्तिर्नास्तीत्यत्र हेतु: क:?

(1) पदशक्त्यैव निर्वाहात् (3) वाक्यशक्त्यैव निर्वाहात्

(4) उभयत्र शक्त्यङ्गीकारात् (4) उभयत्र शक्त्यनङ्गीकारात्

148. स्फोटवाद: कैरङ्गीकृत:?

(1) वैयाकरणै: (2) नैयायिकै: (3) वैशेषिकै: (4) मीमांसकै:

collegedunia
India's largest Student Review Platform

149. अपेक्षाबुद्धिनाशात् कस्य नाशः?

(1) एकत्वस्य (2) द्वित्वस्य (3) बुद्धेः (4) संशयस्य

150. सोपाधिको हेतुः कः?

(1) आश्रयासिद्धः (2) स्वरूपासिद्धः (3) व्याप्यत्वासिद्धः (4) सत्प्रतिपक्षः

collegedunia
India's largest Student Review Platform

ROUGH WORK
रफ़ कार्य

collegedunia
India's largest Student Review Platform

ROUGH WORK
रफ़ कार्य

collegedunia
India's largest Student Review Platform

अभ्यर्थियों के लिए निर्देश

(इस पुस्तिका के प्रथम आवरण पृष्ठ पर तथा उत्तर-पत्र के दोनों पृष्ठों पर केवल नीली-काली बाल-प्वाइंट पेन से ही लिखें)

1. प्रश्न पुस्तिका मिलने के 10 मिनट के अन्दर ही देख लें कि प्रश्नपत्र में सभी पृष्ठ मौजूद हैं और कोई प्रश्न छूटा नहीं है। पुस्तिका दोषयुक्त पाये जाने पर इसकी सूचना तत्काल कक्ष-निरीक्षक को देकर सम्पूर्ण प्रश्नपत्र की दूसरी पुस्तिका प्राप्त कर लें।
2. परीक्षा भवन में ***लिफाफा रहित प्रवेश-पत्र के अतिरिक्त,*** लिखा या सादा कोई भी खुला कागज साथ में न लायें।
3. ***उत्तर-पत्र अलग से दिया गया है। इसे न तो मोड़ें और न ही विकृत करें। दूसरा उत्तर-पत्र नहीं दिया जायेगा। केवल उत्तर-पत्र का ही मूल्यांकन किया जायेगा।***
4. अपना अनुक्रमांक तथा उत्तर-पत्र का क्रमांक प्रथम आवरण-पृष्ठ पर पेन से निर्धारित स्थान पर लिखें।
5. ***उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर पेन से अपना अनुक्रमांक निर्धारित स्थान पर लिखें तथा नीचे दिये वृत्तों को गाढ़ा कर दें। जहाँ-जहाँ आवश्यक हो वहाँ प्रश्न-पुस्तिका का क्रमांक तथा सेट का नम्बर उचित स्थानों पर लिखें।***
6. ***ओ० एम० आर० पत्र पर अनुक्रमांक संख्या, प्रश्नपुस्तिका संख्या व सेट संख्या (यदि कोई हो) तथा प्रश्नपुस्तिका पर अनुक्रमांक और ओ० एम० आर० पत्र संख्या की प्रविष्टियों में उपरिलेखन की अनुमति नहीं है।***
7. ***उपर्युक्त प्रविष्टियों में कोई भी परिवर्तन कक्ष निरीक्षक द्वारा प्रमाणित होना चाहिये अन्यथा यह एक अनुचित साधन का प्रयोग माना जायेगा।***
8. ***प्रश्न-पुस्तिका में प्रत्येक प्रश्न के चार वैकल्पिक उत्तर दिये गये हैं। प्रत्येक प्रश्न के वैकल्पिक उत्तर के लिए आपको उत्तर-पत्र की सम्बन्धित पंक्ति के सामने दिये गये वृत्त को उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर दिये गये निर्देशों के अनुसार पेन से गाढ़ा करना है।***
9. प्रत्येक प्रश्न के उत्तर के लिए केवल एक ही वृत्त को गाढ़ा करें। एक से अधिक वृत्तों को गाढ़ा करने पर अथवा एक वृत्त को अपूर्ण भरने पर वह उत्तर गलत माना जायेगा।
10. ***ध्यान दें कि एक बार स्याही द्वारा अंकित उत्तर बदला नहीं जा सकता है। यदि आप किसी प्रश्न का उत्तर नहीं देना चाहते हैं, तो संबंधित पंक्ति के सामने दिये गये सभी वृत्तों को खाली छोड़ दें। ऐसे प्रश्नों पर शून्य अंक दिये जायेंगे।***
11. रफ कार्य के लिए प्रश्न-पुस्तिका के मुखपृष्ठ के अंदर वाला पृष्ठ तथा उत्तर-पुस्तिका के अंतिम पृष्ठ का प्रयोग करें।
12. परीक्षा के उपरान्त *केवल* ***ओ एम आर उत्तर-पत्र*** परीक्षा भवन में जमा कर दें।
13. परीक्षा समाप्त होने से पहले परीक्षा भवन से बाहर जाने की अनुमति नहीं होगी।
14. यदि कोई अभ्यर्थी परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग करता है, तो वह विश्वविद्यालय द्वारा निर्धारित दंड का/की, भागी होगा/होगी।

collegedunia
India's largest Student Review Platform